

گشتی حوالی کتاب و ادبیات

چاپ نوزدهم خاطرات مادر بزرگ انقلاب

گروه فرهنگی / اهدای جوایز به برگزیدگان جشنواره منطقه‌ای قصفه‌گویی، انتشارفراخوان هفدهمین جشنواره بین‌المللی شعر فجر، اعلام آمادگی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برای همکاری با مدارس و انتشار چاپ تازه‌ای از کتاب خاطرات «مرضیه حدیدچی دباغ» کمی بعد از برگزاری مراسم گرامی‌داشت این بانوی انقلابی، بخشی از خبرهای عرصه کتاب و ادبیات را در هفته‌ای که چیزی به پایان آن نمانده تشکیل می‌دهند.

■ **اعلام آمادگی نهاد کتابخانه‌های عمومی برای همکاری با مدارس**

روز گذشته مراسم اهدای جوایز به برگزیدگان جشنواره منطقه‌ای قصفه‌گویی درحالی با حضور جمعی از مسئولان فرهنگی کشور برگزار شد که پیش از آن گروه از جامعه، تعیین رنگ کتابخوانی و مطالعه شرکت‌کنندگان را ضرورت

توجه و کمک به تداوم قصفه‌گویی تشکیل می‌داد. از جمله مواردی که به آن اشاره شد نقش قصفه‌گویی بر تقویت قدرت تخیل و افزایش قدرت یادگیری کودکان و نوجوانان و همچنین بهره‌مندی از آن به عنوان ابزاری برای ارتقای سطح کیفی زندگی افراد بود. اسامی برگزیدگان جشنواره منطقه‌ای قصفه‌گویی در قسمت‌های «بخش پذیرزگ‌ها و مادر بزرگ‌ها»، «بخش زبان اشاره»، «بخش آیینی و سنتی کودکان و نوجوانان»، «بخش آیینی سنتی بزرگسالان»،

محسن مرعشی، نوازنده و خواننده گروه موسیقی «شهر» خبر داد

اجرای شاهنامه با سازهای اصیل

گروه فرهنگی / تلاش داریم داستان‌های شاهنامه را با ملودی و سازبندی‌هایی نزدیک به علاقه‌های نسل جوان و با تلفیقی از سازهای اصیل ایرانی در کنار سازهای جهانی، تنظیم و اجرا کنیم.» محسن مرعشی در گفت‌وگو با ایرنا ضمن بیان این نکته، با تشریح روند اجرای استفاده گروه موسیقی شهر از اشعار شاهنامه فردوسی در قالب موسیقایی، گفت: گروه موسیقی فیون «شهر» به آهنگسازی و خوانندگی خود، هم سال‌هاست با محوریت استفاده از کلام بزرگان و مفاخر شعر و ادب پارسی چون مولانا، حافظ، خیام و…، چه در قالب انتشار آلبوم موسیقی و چه اجرای صحنه‌ای و کنسرت در داخل و خارج از کشور فعالیت دارد.

■ **تلفیق ملودی عرصه پسند با سازهای اصیل**

این هنرمند نمونه موسیقی کشور ادامه داد:پس از بازخورد خوبی که از اجرای یادروز حکیم فردوسی شاعر نامدار بزرگ ایرانی در تالار رودکی داشتیم، خوشبختانه برای نخستین بار نیز در کشور جمهوری تاجیکستان هم‌زمان با برگزاری فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در هفته دوم آبان ماه سال جاری در شهرهای مختلف این کشور نیز از فضای کاری ما استقبال خوبی به عمل آمد. او اشاره به اجرای‌های مختلف و در شهرهای خجند، حصار و دوشنبه کشور تاجیکستان، گفت: در مدت زمان برگزاری هفته فرهنگی ایران در تاجیکستان قطعاتی همچون «پند حکیم» و «شهر آزدگان»، که شعر آن از داستان‌های مختلف شاهنامه فردوسی انتخاب شده در کنار ترانه‌های از داستان‌های «فریدون و ضحاک»، «رستم و سهراب»، «زاده شدن سیاوش»، «اسیایش و سوسیه»، «کشته شدن سیاوش»، «یکشور و افراسیاب»، «همچنین سه ترانه از داستان‌های «رستم و اسفندیار» از کارهایی هستند که تاکنون به اجرا درآمده‌اند.مرعشی درباره چالش‌های مهم خود در این راستا، از چیدمان اشعار می‌د عنوان یکی از چالش‌های مهم خود در این اجرا یاد کرد و افزود: باید به‌گونه‌ای می‌شد تا بر کلیت داستان خدش‌های وارد نکند، چرا که اشعار داستان‌های شاهنامه طولانی‌ست و برای انتخاب آن در قالب یک قطعه ۶-۷ دقیقه‌ای، باید بسیار وسواس به خرج داد. خصوصاً اینکه برخی اشعار از داستان‌های مختلف شاهنامه در کنار هم قرار گرفته است. دیگر اینکه تا پیش از این، اشعار شاهنامه صرفاً در قالب موسیقی کلاسیک ایرانی (موسیقی سنتی) ویا در قالب موسیقی مقامی منتشر شده که البته بسیار فاخر و قابل احترام‌اند. این آهنگساز و خواننده کشور ادامه داد: ذهنیت من این بود که این اشعار را در قالب موسیقی عامه‌پسند نیز بتوان ارائه کرد تا نسل جوان هم به واسطه نوع موسیقی، از محتوای شاهنامه استفاده کنند که در این راه، مسئولیت‌تنظیم ارکسترال آثار برعهده دوست آهنگساز و هنرمندم عرفان پرفروه قرار گرفت که فکر می‌کنم به بهترین شکل به سرتاجام رسید.

■ **شاهنامه‌پژوهان در کنار موسیقی**

مرعشی در عین حال اظهار داشت: خوشبختانه در این مسیر سعادت و افتخار داشتیم تا از محضر بزرگ‌ترین شاهنامه پژوه تاریخ، استاد جلال خاقتی مطلق و نیز از اسطوره شناس بزرگ و گرانقدر کشور خانم ژاله آموزگار نیز بهره بریم. وی اضافه کرد: حمایت‌های این دو استاد بزرگوار از ایده موسیقایی ما در حوزه شاهنامه شد، تا با انرژی و چشمان نه‌با کار ادامه دهیم. ضمن اینکه از نظرات ارزشمند استاد خاقتی در گزینش اشعار نیز بسیار استفاده بردم و در واقع تمام آنچه اجرا شد، با نظرات مستقیم و اجازة ایشان بود.

«بخش ملی، نوجوانان» و «بخش ملی، بزرگسال» اعلام شد.

از مراسم اعلام اسامی برگزیدگان اهدای جوایز به برگزیدگان جشنواره منطقه‌ای قصفه‌گویی که بگذریم، مهدی رضایی دبیرکل نهاد کتابخانه‌های کشور به ایبنا از اعلام آمادگی برای همکاری با وزارت آموزش و پرورش گفت است. رضایی در همین خصوص گفته: «حاضریم با وزارت آموزش و پرورش برای اتصال کتابخانه‌های عمومی نزدیک مدارس به این مراکز همکاری کنیم. برای این طرح یک مدل اجرایی نیز وجود دارد. امیدواریم با وزارت آموزش‌وپرورش به توافق برسیم تا این موضوع به نتیجه برسد.»وی با تأکید بر اینکه باید برای گسترش و ترویج کتابخوانی میان دانش آموزان به حوزه مدارس که پایه کتابخوانی دانش آموزان در کشور است، توجه جدی‌تر شود، تصریح کرد: «ابتدایی‌ترین اقدام برای ترویج کتابخوانی میان این گروه از جامعه، تعیین رنگ کتابخوانی و مطالعه در کشور است زیرا این موضوع تأکید مقام معظم رهبری است. ایشان مشخصاً به این مسأله پرداخته‌اند و در این حوزه نیز نهاد کتابخانه‌های عمومی آمادگی دارد در کنار آموزش و پرورش باشد تا فضای کتابخوانی در مدارس شکل بگیرد و تقویت شود.»

■ **چاپ نوزدهم کتاب خاطرات مرضیه حدیدچی**

تنها یکی- دو روز بعد از برگزاری این گرامی‌داشت مرضیه حدیدچی (دباغ) از مبارزان پیش از پیروزی انقلاب اسلامی در سالروز درگذشت که به میزبانی سازمان اسناد و کتابخانه

ملی ایران برگزار شد، خبری درباره انتشار چاپ تازه کتاب

خاطرات «مرضیه حدیدچی دباغ» منتشر شد. این خبری است که روابط عمومی انتشارات سوره مهر درباره‌اش اطلاع‌رسانی کرده؛ کتابی که به قلم محسن کاظمی و طی روزهای اخیر چاپ نوزدهم آن در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است. کتاب خاطرات «مرضیه حدیدچی دباغ» روایت مادر بزرگ انقلاب از زندان‌های شاه است. این کتاب جزو اولین تلاش‌ها برای نشان دادن نقش زنان در فعالیت‌های سیاسی پیش و پس از پیروزی انقلاب است.کاظمی که چهره شناخته شده‌ای در حوزه تاریخ شفاهی انقلاب اسلامی است، در این کتاب خاطرات یکی از زنان شاخص در جریان مبارزه و پیروزی انقلاب اسلامی را تدوین و منتشر کرده است. کتاب برخلاف جریان‌های که این روزها در حوزه تاریخ شفاهی و خاطره‌نویسی غالب است، بدون شاخ و برگ دادن‌های پیوسنده تدوین شده است.

■ **انتشار فراخوان جشنواره‌ای جدید**

یکی دیگر از خبرهای این روزهای حوزه کتاب و ادبیات، انتشار فراخوان هفدهمین دوره جشنواره بین‌المللی شعر فجر است. این فراخوان با هدف تعالی و ارتقای شعر امروز برای برگزاری در زمستان ۱۴۰۱ منتشر شده است.

محمد غریب بازیگر تئاتر در گفت‌وگو با «ایران» از لزوم توجه به غیر حرفه‌ای‌های تئاتر می‌گوید

یک صندلی راحت برای تماشا

فرهنگ و هنر و با این حوزه آشنا باشند می‌گویند و اضافه می‌کنند: «الگویی که از آن حرف می‌زنیم

امروز باعث شده ما فرهنگسراها و پردیس‌های مختلفی داشته باشیم که به عقیده من کافی نیست و می‌شود چه به لحاظ کمی و چه به لحاظ کیفی، پیشرفت بیشتری در این بخش داشته باشیم. همین حرکت‌هایی که تاکنون شاهد آن هستیم و اتفاقاً امروز آزمون و خطاها به نقطه کم‌خطتری رسیده است. به‌عنوان نمونه امروز شاهد تحولاتی در حوزه ساخت باغ‌موزه‌ها، خانه‌موزه‌ها، سالن‌های تازه نمایش و… هستیم که این همان اتفاق خوب است که البته جای کار بیشتر و گسترده‌تر در سطح کشور دارد. تجهیز سالن‌ها و تماشاخانه‌ها نیز بخشی از این ماجرا بود که همه اینها بعد از بحث احداث و راه‌اندازی و در نهایت آنچه به آن زیرساخت می‌گوییم، نیاز مبرم به حمایت هم دارند. این مسأله در تمام دنیا وجود دارد و تئاتر در هیچ جای دنیا بدون حمایت‌های کلان نمی‌تواند به کار خود ادامه بدهد و چیزی است متفاوت‌تر از صنعتی مانند سینما. بحث کیفی‌سازی و تولید و اجرای آثار فاخر و درجه یک هم مبحث دیگری است که باید مورد توجه جدی قرار بگیرد. مخاطب را باید با خوراک خوب و محصول خوب، پای کار آورد و اگر چنین اتفاقی نیفتد، کم‌کم این محصول فرهنگی (حتی اگر در بهترین سالن‌ها هم اجرا شود) از سبد خانوار بیرون خواهد رفت.»

■ **توجه به غیر حرفه‌ای‌ها**

بازیگر نمایش «قتل‌های نیمه‌کاره» در پاسخ به این سؤال که «چنین اقدامات کمی و کیفی به صورت کاربردی چه تأثیری بر کیفیت تئاتر‌ها می‌خواهد داشت»، می‌گوید: «همان‌طور که گفتیم فضای تئاتر و شرایطش با سینما متفاوت است. تئاتر یک هنر پرهزینه و البته کم‌درآمد است. در همه جای دنیا همین‌طور است. تعداد اجراها کم که بشود درباره مسائل و درآمدهای مالی آن فکر خاصی کرد؛ اما فیلم از امکانات، شرایط و کارهای حمایت‌های خاصی برخوردار است که وابسته به ماهیت و هویت این حوزه، درآمذزایی خوبی در خود دارد و همین است که سینما را به یک صنعت

■ چهارشنبه ۲ آذر ۱۴۰۱

■ سال بیست و هشتم

■ شماره ۸۰۶۰

حمید نیلی مدیر تماشاخانه ایرانشهر:

کسی حق هتاکي ندارد

حمید نیلی مدیر تماشاخانه ایرانشهر می‌گوید: موافق تعطیلی تئاتر نیست و خبر از که الان در مرحله دریافت مجوز و تمرین هستند. داد. نیلی در گفت‌وگو با ایران تئاتر، با اشاره به هم‌زمانی جام جهانی در این روزها گفت: «مسأله اصلی این روزها برگزاری جام جهانی است و گروه‌های نمایشی می‌گویند مخاطبان دغدغه تماشا‌ی این مسابقات را دارند و شاید توجهی به تئاتر نکنند.» رئیس تماشاخانه ایرانشهر درباره روشن بودن چراغ تئاتر گفت: «من موافق تعطیلی تئاتر نیستم و اساساً در هیچ جای دنیا به دلیل اعتراض به هر مسأله‌ای چراغ تئاتر را خاموش نمی‌کنند. اتفاقاً اگر مسأله و موردی باشد می‌توان در صحنه تئاتر مطرح کرد چون صحنه‌های تئاتر محلی برای گفت و گو و نقد است.» نیلی درخصوص همجه‌هایی که علیه گروه‌هایی که اکنون روی صحنه هستند، می‌شود نیز گفت: «متأسفانه بعضی از افراد این روزها به اخلاق باخته‌اند، بالاخره یک هنرمند و بازیگر به این جمع‌بندی رسیده که نمایش‌اش را روی صحنه ببرد چون تلاش چندماهه گروه‌اش را دیده است و نمی‌خواهد انگیزه هنرمندان جوان از دست برود. ما نباید اخلاق را زیر پا بگذاریم و تا توهین کردن به او بگوییم چرا اجرا را روی صحنه برده‌اید. اگر نقدی هست با احترام منتقل شود، با هتاکي کردن که مشکلی حل نمی‌شود.» او افزود: «خانم گلاب آدینه اجرایی روی صحنه دارد، بعضی‌ها به چه حقی به ایشان هتاکي می‌کنند و ناسزا می‌دهند؟ مگر ما هنرمندان نباید مرجح اخلاق و گفت‌وگو باشیم؟ در این اتفاقات که همه شاهدش هستیم در این حوزه به اخلاق باختم و برخی از هنرمندان با اینکه ادعای دموکراسی دارند اما از نوعی دیکتاتوری شخصی پیروی می‌کنند. با این همه امیدوارم پیشکسوتان هنر چراغ تئاتر را روشن نگه دارند تا جوانان هنرمند هم راه آنها را ادامه دهند.»

موزه‌های پکن دوباره تعطیل شدند

افزایش شمار مبتلایان به ویروس کرونا در پکن باعث شد موزه‌ها و پارک‌های این شهر تعطیل شوند. به گزارش گاردین، درحالی که مقام‌های چین در شماری از شهرهای این کشور آزمایش ویروس کرونا را به طور گسترده اجرا کرده‌اند، روز دوشنبه مقام‌های این کشور ۲۸ هزار و ۱۲۸ مورد جدید ابتلا به ویروس کرونا را گزارش کردند. آمار ی که روز دوشنبه اعلام شد با بیشترین آمار ابتلای روزانه چین در ماه آوریل فاصله چندانی ندارد. مقام‌های شهر پکن نیز در روز دوشنبه یکهزار و ۴۳۸ مورد جدید ابتلا به ویروس کرونا را گزارش کردند، این درحالی است که این آمار در روز یکشنبه ۹۶۲ مورد جدید اعلام شده بود. با وجود تغییراتی که مقام‌های چین در مقررات کرونایی اعمال کرده‌اند، این کشور همچنان یکی از سنگبزرانه‌ترین مقررات مربوط به همه‌گیری کرونا را اجرا می‌کند و مقرراتی که در پکن و سایر شهرهای این کشور به اجرا گذاشته شده‌اند، موجب نگرانی سرمایه‌گذاران درباره وضعیت اقتصادی شده است.

فراخوان «نشان خانواده ایثارگران» منتشر شد

فراخوان ملی طراحی «نشان خانواده ایثارگران» توسط اداره کل امور فرهنگی و تبلیغات بنیاد شهید و امور ایثارگران منتشر شد. در بخشی از این فراخوان آمده است: آثار ارسالی باید الهام‌گرفته از فرهنگ ایرانی-اسلامی و معرف ایثار، عظمت و از خودگذشتگی بوده و همچنین از سادگی و جذابیت لازم برخوردار باشد. این آثار می‌توانند به صورت نوشتاری، تصویری یا ترکیبی طراحی شوند و در ابعاد کوچک و بزرگ، زیبایی و خوانایی و تناسب ظاهری و مفهومی خود را از دست ندهند. آثار ارسالی باید به صورت رنگی و در قالب (سطح و خط) ارائه شوند. نشان‌های ارائه شده براساس قابلیت‌های ساخت حجم به مانند نمادهای لیاقت، شجاعت و… که توسط ریاست جمهوری اهدا می‌گردد، طراحی شوند. شرکت‌کنندگان در زمان ارسال باید اطلاعات هنری (نشانه شناسی هنری) و فنی (سایز، مترساق) اثر را نیز ارسال کنند. تمامی حقوق استفاده از نشان‌های برگزیده متعلق به بنیاد شهید و امور ایثارگران خواهد بود و علاوه بر آن از ۲۰ طرح دیگر نیز تقدیر به عمل خواهد آمد. علاقه‌مندان برای شرکت در مسابقه می‌توانند آثار خود را به نشانی isarameshan@gmail.com ارسال کنند.

رأی گیری از مردم برای واژه سال «آکسفورد»

مستولان انتشارات دانشگاه «آکسفورد» با اشاره به این نکته که «قاضی حقیقی زبان، مردم سراسر جهان هستند» اعلام کرد که واژه سال ۲۰۲۲ لغتنامه انگلیسی «آکسفورد» را مردم انگلیسی زبان تعیین خواهند کرد. به این ترتیب واژه‌ای که هر ساله از سوی «لغتنامه انگلیسی آکسفورد» به عنوان واژه سال اعلام می‌شود، در دو هفته آینده بر اساس رأی‌گیری آنلاین از سوی عموم مردم انتخاب خواهد شد. رأی‌گیری برای واژه امسال به این ترتیب انجام خواهد شد که مردم باید از سه واژه‌ای که توسط فرهنگ‌نویسان انتشارات دانشگاه آکسفورد معرفی شده است، یک گزینه را انتخاب کنند. هر یک از این سه واژه، به نحوی بیانگر حال و هوا و ویژگی‌های سالی هستند که سپری کردیم. به گزارش گاردین، سه واژه‌ای که به عنوان نامزدهای نهایی انتخاب شده‌اند، عبارت‌اند از «goblin mode»، عبارت محاوره‌ای که در موقعیتی استفاده می‌شود که فرد در آن شرایطی برخلاف عرف و انتظارات جامعه دارد، «IStandWith#»، هشتگی که در فضای مجازی برای اعلام همبستگی استفاده می‌شود و «metaverse»، واژه‌ای که بر مایع واقعیت مجازی اشاره دارد و استفاده از این واژه در سال گذشته با افزایش قابل توجهی همراه بوده است.

سال جاری برگزار و گواهی‌های شرکت در دوره برای هنرجویان صادر شده است.» او با تأکید بر رایگان بودن این طرح تأکید کرد: در حال حاضر با هماهنگی‌ها و بررسی‌های صورت‌گرفته، این طرح در مرحله دوم به تمامی استان‌های کشور توسعه یافته است و در این مرحله ۳۵ هنرمند هنری به صورت صحت‌های برای کل استان‌ها منظور شده و برای هر استان نیز با تأکید بر ارجحی و تقویت هنرهای بومی و محلی بین ۲ تا ۵ رشته هنری خاص برای آموزش در نظر گرفته شده است که در فضای آموزش از ۳۸ هزار نفر متقاضی در سامانه آموزش هنر ثبت‌نام کرده بودند که دوره‌های آموزشی آنها پایان شهریورماه داده می‌شود.

حوزه فرهنگ و هنر، ابتدا در سطح ۱۱ استان از بهممن ماه ۱۴۰۰ آغاز شد که با استقبال فراوان و افزایش ۱۰ استان دیگر، طرح در قاز اول در سطح ۲۱ استان اجرا شد و در نهایت در اولین مرحله ثبت‌نام این طرح، بیش از ۳۸ هزار نفر متقاضی در سامانه آموزش هنر ثبت‌نام کرده بودند که دوره‌های آموزشی آنها پایان شهریورماه

همکاری سازمان‌ها و نهادهای ذریط از جمله سازمان بهزیستی، کمیته‌امداد امام خمینی (ره)، قرارگاه مهارت‌آموزی ستاد کل نیروهای مسلح، کانون‌های فرهنگی هنری مساجد و انجمن‌های فرهنگی و هنری در حال اجرایی شدن است. مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و آموزش‌های هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه به این نکته اشاره کرد که «این طرح در راستای سیاست‌های محرومیت‌زدایی دولت مردمی و به‌تبع آن برنامه‌های عدالت‌محور وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با هدف توسعه عدالت

آموزش هنر برای همه» با هدف گسترش عدالت آموزش‌های فرهنگی و هنری در سراسر کشور بویژه در مناطق کمتر توسعه‌یافته و مرزی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اجرا شده است و مردم دوم طرح از ابتدای پاییز امسال در حال اجراست. اسماعیلی در ادامه به اهداف این طرح ملی اشاره کرده و افزود: این طرح دارای اهداف مهمی در دو بخش کشف و پرورش استعداد‌های هنری در سراسر کشور بویژه مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته و مرزی و توسعه اقتصاد و کسب‌وکارهای فرهنگی و هنری است که به همت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها و